

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології
Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови

Силабус навчальної дисципліни
Історичні й сучасні парадигми та напрями в
лінгвістиці

Рівень вищої освіти:	Другий (магістерський)
Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	B11 Філологія
Спеціалізація:	B11.041 “Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська”
Освітньо-професійна програма:	«Переклад з англійської мови та другої іноземної українською»
Семестр, рік навчання:	1 семестр, 1 рік навчання (очна /заочна форми навчання)
Статус дисципліни	Обов’язкова
Обсяг:	3 кредитів ЄКТС, 90 годин, з яких лекцій (очне/заочне) – 16/6, практичних (очне/заочне) – 14/4 год., самостійна робота студентів – 60 /80 год.
Мова викладання:	Англійська, українська
День, час, місце:	Відповідно до розкладу
Викладачі:	Наталя БІГУНОВА, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної фонетики англійської мови
Контактна інформація:	phoneticsdepartment@onu.edu.ua
Робоче місце:	бульвар Французький, 24/26, м. Одеса Кафедра теоретичної та прикладної фонетики англійської мови (каб.118)
Консультації:	За домовленістю
Передреквізити:	Відповідний рівень володіння мовою, здобутий у закладі загальної середньої освіти або в межах неформальної освіти
Постреквізити:	Підготовка здобувачів вищої освіти до написання Кваліфікованої (магістерської) роботи.
Мета навчальної дисципліни:	Формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей та академічних навичок, необхідних для наукової діяльності здобувачів та для подальшого навчання в

	аспірантурі.
Завдання навчальної дисципліни:	1) засвоєння загальних засад комунікації, базових понять мовленнєвої комунікації; сутності комунікації та спілкування, мови та мовленнєвої діяльності; 2) засвоєння основних методологічних принципів сучасного мовознавства; 3) ознайомлення з основними засадами історичних та сучасних наукових парадигм; 4) засвоєння основних елементів процесу комунікації, механізмів та процесів мовленнєвої діяльності, структури мовленнєвого акту, механізмів мовленнєвого впливу; основних принципів комунікативного аналізу тексту; 5) формування практичних навичок розрізнення та пояснення когнітивно-комунікативних особливостей та функцій мовленнєвих одиниць; 6) формування навичок аналізу тексту та дискурсу як знакових форм мовленнєвої комунікації.
Очікувані результати навчання:	В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен: знати: підгрунтя появи, завдання та проблеми порівняльно-історичної, структуралістської, функціональної, когнітивно-дискурсивної та синергетичної наукових парадигм; основні елементи процесу комунікації, механізми та процеси мовленнєвої діяльності, структуру мовленнєвого акту, механізми мовленнєвого впливу вміти: аналізувати текст та дискурс як знакові форми мовленнєвої комунікації, розрізняти мовленнєві явища комунікативної лінгвістики, розрізняти експансіонізм, експланаторність, антропоцентризм та дискурсоцентризм як загальні методологічні принципи сучасного мовознавства; аналізувати когнітивно-комунікативні особливості та функції мовленнєвих одиниць; аналізувати особливості тексту та дискурсу як знакових форм мовленнєвої комунікації.
Зміст навчальної дисципліни:	Змістовний модуль 1. Historical and contemporary paradigms and approaches in linguistics. Тема 1. Comparative-historical scientific paradigm. Тема 2. Structuralist scientific paradigm. Тема 3. Functional scientific paradigm. Тема 4. Cognitive-discursive scientific paradigm. Тема 5. Synergetic scientific paradigm. Тема 6. Expansionism, explanatoryism, anthropocentrism and discoursecentrism as general methodological principles of modern linguistics. Тема 7. Cognitive-discursive approach to the analysis of communicative phenomena

Методи навчання:	Словесні: пояснення, бесіда. Наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), презентація результатів самостійної роботи. Практичні: постановка й обговорення проблемних питань, робота з основною і додатковою літературою, робота в мережі Інтернет, дискусія, виконання самостійних та аудиторних тренувальних завдань
Рекомендована література:	Основна 1. Бехта І. Сучасна парадигма лінгвістичних знань: поняття, сутність, інтерпретація. Філологічні студії. Вип. 3. Луцьк, 2002. С. 66 – 73. 2. Ковалевська Т.Ю. Актуальні напрями сучасного мовознавства: Методичні вказівки та рекомендації для слухачів третього рівня вищої освіти (доктор філософії Phd) спеціальності 035 Філологія. Одеса, 2020. 31 с. https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/edu-programm/rgf/035_filologiya_phd/MR_Aktualni_napryamy_suchasnoho_movoznavstva.pdf 3. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації. Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с. Режим доступу: https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/node/3848/osnovyteoriyimovnoyikomunikaciyi.pdf 4. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 844 с. https://corpus.encyclopedia.kyiv.ua/item/417 5. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: Термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с. Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001849 6. Glushchenko V. A. Principles and approaches in the structure of the comparative-historical method. Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. Вип. 39. Одеса, 2024. Р. 18 – 34. https://doi.org/10.24195/2616-5317-2024-39.2 7. Stewart T. Linguistic Paradigms. Encyclopedia of Language & Linguistics, 2006. Р. 206-208. https://doi.org/10.1016/B0-08-044854-2/04795-7 8. Worden R. The Evolution of Language and the Theory of Mind. Approaches to the Evolution of Language, 1988. Р. 92-110. 9. Zhabotynska S. The study of language: linguistic paradigms. Studia Philologica. # 1. Kyiv, 2019. Р. 7-12. https://doi.org/10.28925/2311-2425.2019.12.1 Додаткова 1. Бігунова Н.О., Лимаренко О.А. Позитивно-оцінні тактики реалізації стратегії підвищення статусу адресата (на матеріалі сучасного англомовного художнього дискурсу). Актуальні питання іноземної філології. Вип. 19. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. С. 3–7. https://doi.org/10.32782/2410-0927-2023-19-1

	2. Бігунова Н. О. Іллокуція та перлокуція мовленнєвого акту лестоців (на матеріалі англomовного художнього персонажного мовлення). Нова філологія: збірник наукових праць. № 94. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2024. С. 27-34. DOI https://doi.org/10.26661/2414-1135-2024-94-4 3. Бігунова Н. О. Іллокутивна складова мовленнєвого акту похвали (на матеріалі сучасного англomовного художнього дискурсу). Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 75. Том 1. С. 163 – 169. https://doi.org/10.24919/2308-4863/75-1-25 4. Бігунова Н. О. Лінгвальні маркери оцінки в англomовному художньому дискурсі. Нова філологія, 97. Запоріжжя, 2025. С. 19-26. DOI https://doi.org/10.26661/2414-1135-2025-97-3 5. Бігунова Н. О. Когнітивно-комунікативні особливості реалізації оцінки в англomовному художньому дискурсі. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2025. Вип.85. Т. 1. С. 193 – 199. DOI https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-1-30 Інформаційні ресурси 1. Coursera: Offers access to beginner and advanced courses from top global universities. You can study topics like syntax, phonetics, and language evolution through. https://www.coursera.org/courses?query=linguistics 2. The Virtual Linguistics & Literature Campus: A free, open-access platform featuring over 70 certified courses, interactive glossaries, and instructional videos. https://oer-vlc.de/ 3. MIT OpenCourseWare: Gives you free access to the exact syllabi, lecture notes, and reading materials used in MIT's real undergraduate and graduate linguistics programs. https://ocw.mit.edu/ Безкоштовні онлайн ресурси для перевірки матеріалів англійською мовою на плагіат: 1. http://www.plagtracker.com/ 2. http://www.scanmyessay.com/ 3. http://www.plagscan.com/seesources/analyse
Оцінювання:	Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання доповідей, презентацій, в т.ч. результатів власних досліджень. Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю в рамках навчальної дисципліни є залік.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»): <i>Відвідування занять Регуляція пропусків</i> <i>Дедлайни та перескладання</i> <i>Політика академічної добросовісності</i> <i>Використання електронних пристроїв на занятті</i> <i>Комунікація</i>	Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем. Порядок та умови навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І.Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozenny_a/poloz-org-osvit-process_2022.pdf). Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перескладання відбувається відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf) Регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf) Під час занять дозволяється користуватися мобільними телефонами та іншими мобільними пристроями для використання електронних словників та довідкових матеріалів та виконання перекладів. Проте такі прилади мають бути попередньо переведені у беззвучний режим. Під час виконання контрольних та інших подібних робіт, використання мобільних пристроїв заборонено. Всі робочі оголошення або надсилаються через старосту академгрупи на електронну пошту, або через чат академгрупи у Viber/Telegram, або розміщуються в Google Class. Здобувачі мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.
--	--